

Birgir Danielsen, nevndarformaður í Sjóvinnubankanum:

Minni toskur og hýsa orsøkin

—Lykilin til kreppuna í okkara samfelag í dag er, vit útflyta fyri 600 milliónur krónur færri nú enn fyri seks árum síðan, sigur hann.

Minkandi veiðan eftir hýsu og toski er beinleiðis orsøkin til búskaparkreppuna í Føroyum í dag. Hóast alivinnan hevur spent seg út og útflutningsvirðið var yvir eina hálva milliard í fjør, so uppvigar hetta ikki niðurgongdina í toska og hýsuveiðuni. Hetta var niðurstøðan, sum nevndarformaðurin í Sjóvinnubankanum, Birgir Danielsen kom til á tíðindafundi týsdagin.

—Tølini tala fyri seg. Í 1985 veiddu vit 57.000 tons av toski og hýsu. Í fjør veiddu vit tilsamans 15.000 tons av hesum báðum fiskasløgum. Her er ein munur uppá 42.000 tons og tað svarar til eitt útflutningsvirði uppá góðar 600 milliónir krónur. Hesar milliónir mangla í gjaldsjavnaðinum, sigur Birgir Danielsen.

—Tí er tað alt umráðandi í dag at fáa stovnarnar uppaftur. Tað er alfa og omega.

—Toskaveiðan er í dag minni enn ein triðing av tí hon eigur at verða sambært fiskivinnufrøðingarnar. Toskastovnurin er sera illa fyri, og um hetta er orsakað av ovurfisking, er neyðugt at seta strangari avmarkingar í verk, soleiðis at stovnurin skjótast kemur fyri seg aftur, sigur Birgir Danielsen.

TAC fyri Føroyar

—Eftir okkara metan er tað neyðugt at áseta eitt TAC, eina heildarkvotu fyri Føroyar. Hvussu hendan heildarkvota kann skipast hava vit onga beinleiðis loysn uppá, men tað er okkara sannføring, at vit mugu gera meir enn higartil fyri

at økja um og varðveita fiskastovnarnar við Føroyar, sigur Birgir Danielsen.

Prísurin á fiski

—Marknaðarprísurin hækkaði ógvuliga nógv í fyrra hálvári í fjør, fyri so aftur at lækka í seinna hálvári. Saman við hækkingi útflutningsprísnum hevur skipanin við uppboðssøluni givið hægri avreiðingarprís, men tað er av týðningi, at hækkingin í avreiðingarprísnum verður fíggað við øktum nettoútflutningi, tí tíð er vunnið um uppboðssølskipanin flytir trupuleikarnar frá skipum til virkini á landi, segði Birgir Danielsen.

Upphøgging

—Upphøggingarstuðulin

hevur minka um veiðuorkuna, men ein meira effektivur rakstur av skipum og bátum hevur lutvíst minkað um avmarkingina í veiðuorkuni.

—Heildarútlitið hjá langfaraflotanum og nótaflotanum í 1992 er rímliga gott. Kvoturnar eru á eitt sindur hægri støði, og møsø eru lodnukvoturnar hækkaðar.

Í 1991 vórðu flakavirkir seld á tvingsilsølu, og síðani aftaná fíggarliga umskipan, latin uppaftur við nýggjum eigarum. Fyri flakavirkini royndist árið misjavnt. Einkult hava klárað sínar skyldur, men onnur bera uppá ov høgan kapitalkostnað í mun til rávøruútleingið. Ein neyðug tillaging er í gongd, segði Birgir Danielsen.

jústinus

Birgir Danielsen: »Orsøkin til kreppuna í samfelagnum er beinleiðis niðurgongdin í veiðuni eftir hýsu og toski. Útflutningsvirðið er minkað við 600 milliónum krónum.«
Mynd: Kalmar

Sjóvinnubankin

Ikki á húsagang

Seigilvaðu tíðindini um at búskaparkreppan hóttir bankan verða avlívandi av forstjóranum, Steingrim Nielsen. »Bankin er ikki illa fyri«, sigur hann

Tíðindi hava gingið innan »jet settið« ella nálastripurnar í Havn, at Sjóvinnubankin fór at missa so nógvan pening í

nærmastu framtíð, so nógv at møguliga fór hann á heysin, á sama hátt sum í fimtiárunum.

Men hesi tíðindi verða

avsanandi hvassliga av forstjóranum í Sjóvinnubankanum, Steingrim Nielsen.

—Bankin er ikki illa fyri,

sigur hann.

Minnir stóðan í landinum í dag ikki um støðuna í fimtiárunum, tá Sjóvinnubankin fór á húsagang?

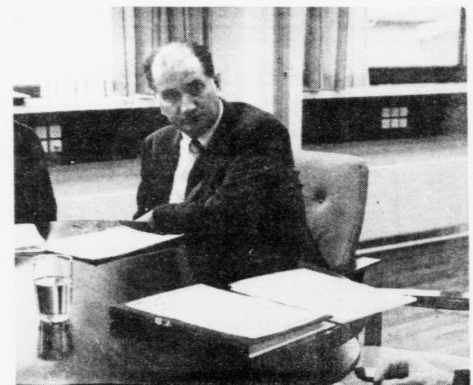
—Nei, hon kann als ikki samanberast, sigur Steingrim Nielsen.

Tú hava boðað frá, at tekur tað almenna ikki um endan og kompensarar fyri tey avgjöld sum alivinnan hevur latið seinastu árin, so fara helvtin av alibrúkunum av knóranum. Og tú hava fígga helvtina av alivinnuni. Hvat hendur?

—Tað skal meir enn alivinnan til at fáa Sjóvinnubankan á húsagang, sigur Steingrim Nielsen.

Hvussu nógv missir bankin?

Sjóvinnubankin heldur fast um at halda loyniligt hvussu nógv hann missir av dagligu tvingsils-

Steingrim Nielsen, forstjóri í Sjóvinnubankanum

sølunum. Og nú hevur hann fingið hjálp frá danska banktilsynet, sum hevur heitt á bankarnar um ikki at uppgæva hesi tøl, tí tey kunnu geva eina skeiva mynd av bankunum.

Men Sjóvinnubankin missir nógv. Tí teir hava sett 50 milliónir meir av

móti tapi í ár enn undanfarin ár. Nú er hendan kontoinnomin uppmóti 150 milliónum.

Avsetingin móti tapi er orsøk til, at bankin stuðlar minni samfelagnum. Í fjør rindaðu teir 26 milliónir í skatti. Í ár rinda teir ikki eitt oyra.

jústinus